

Kapittel 12

12.1.1

Hvorfor lære norsk?

Rosa og Ander er fortsatt i Spania. Nå har de fått besøk av Pablo, som også er på ferie.

«Det er litt morsomt å tenke på at vi bodde så nær hverandre her i Spania, men ikke kjente hverandre fra før,» sier Pablo, og drikker sitronsaft som Rosa har laget.

«Ja, og så måtte vi til Norge for å bli kjent med hverandre,» sier Ander, og smiler. «Men hvor lenge har du tenkt å være i Norge?» Han ser på Pablo. De snakker spansk sammen, for det føles unaturlig å sitte her å snakke norsk.

«Så lenge jeg må. Jeg har søkt på ny jobb igjen, men jeg må vel jobbe som servitør helt til jeg har lært å snakke bedre norsk.»

Fran, broren til Rosa kommer og setter seg sammen med dem. «Hvorfor snakker ikke nordmenn spansk?» spør han. «Spansk er jo et av verdens største språk, og hvis de trenger arbeidskraft, burde vel de lære seg flere språk.»

Ander og Pablo ser sjokkert på ham. De synes han er nedlatende, men sier ingenting. Det er ikke deres hus. De er bare gjester her.

«For å holde sånne late folk som deg unna,» svarer Rosa, irritert. «Hvis man skal jobbe der, må man lære språket. Akkurat som nordmenn som vil jobbe i Spania må lære seg spansk.»

«Ja, men norsk er jo et av verdens minste språk. Det er jo ikke anvendelig til noe som helst,» svarer broren, surt. «Hvorfor skal jeg lære meg norsk? Jeg får jo ikke brukt det til noe etter at jeg har jobbet i Norge.»

«Det kan du si, men man har bruk for norsk så lenge man jobber i Norge. Selv om det kan være nok å snakke engelsk i enkelte jobber, må man lære norsk av andre grunner. Møter på jobben går alltid på norsk, og hvordan skal du kunne følge med i et møte, hvis du ikke skjønner språket? Tusenvis av mennesker reiser til Norge for å jobbe, eller av andre grunner. Du kan ikke integrere deg, finne venner, snakke med naboen, spørre om veien, lese skilter eller finne det man skal ha i butikken på en enkel måte, hvis man ikke snakker språket. Og siden det er så mange som reiser til Norge, er det bare de som snakker språket, eller som har flaks, som får jobb.» Rosa vil så gjerne at broren skal forstå. Samtidig er hun oppgitt over at han ikke vil forstå.

«Jeg synes nordmenn er egoistiske og selvopptatte. De digger bare seg selv og sin kultur, og så bryr de seg ikke om andre land som sliter med arbeidsledighet,» sier Fran, og reiser seg for å gå igjen. «Nordmenn kommer ned hit og tror de er rike konger. De øser ut penger og er ordentlig ekle.»

«Du er bare sjalu,» svarer Rosa. «Du kunne også hatt så mye penger, hvis du hadde jobbet i Norge.» Hun lukker munnen. Det er mye mer hun skulle sagt, men hun vet at det bare ender med en krangel om hun sier noe mer.

12.1.2

Translation

Why learn Norwegian?

Rosa and Andre are still in Spain. Now Pablo, who is also on holiday, is visiting.

"It's a little funny to think we lived so close here in Spain, but didn't know each other from before," says Pablo, drinking lemonade that Rosa has made.

"Yes, and we had to come to Norway to get to know each other," says Ander, smiling. "But how long are you going to stay in Norway?" He looks at Pablo. They speak Spanish with each other, because it seems unnatural to sit here speaking Norwegian.

"As long as I have to. I have applied for a new job, but I have to work as a waiter until I have learned to speak Norwegian better."

Fran, the brother of Rosa comes and joins them. "Why don't Norwegians speak Spanish?" he asks. "Spanish is one of the world's largest languages, and if they need manpower, they should learn more languages."

Ander and Pablo look shocked at him. They think he is condescending, but say nothing. It's not their house. They are just guests here.

"To keep those lazy people like you away," replies Rosa, annoyed. "If you are going to work there, you have to learn the language. Just as Norwegians who want to work in Spain need to learn Spanish."

"Yes, but Norwegian is one of the world's smallest languages. It's no good for nothing," her brother replies, sulkily. "Why should I learn Norwegian? I can't use it for anything after I've worked in Norway."

"You can say that, but you need Norwegian as long as you work in Norway. Although it may be enough to speak English in some jobs, one must learn Norwegian for other reasons. Meetings at work are always in Norwegian, and how can you attend a meeting if you do not understand the language? Thousands of people travel to Norway to work or for other reasons. You can't integrate, find friends, talk to the neighbour, ask directions, read signs or find out what you need in the store, if you don't speak the language. And since there are so many traveling to Norway, only those who speak the language, or who are lucky, find a job." Rosa would love for her brother to understand. At the same time, she is certain that he will not understand.

"I think Norwegians are selfish and self-centred. They only love themselves and their own culture, and they do not care about other countries struggling with high unemployment," Fran says, and gets up to leave again. "Norwegians come down here and think they are rich kings. They pour out money and are really nasty."

"You're just jealous," Rosa replies. "You could have had a lot of money, too, if you had worked in Norway." She closes her mouth. There is much more she wants to say, but she knows that it will only end in a quarrel, if she says anything more.

12.1.3

New words:

anvendelig = usable

arbeidsledig = unemployed

arbeidsledighet = unemployment

å besøke = to visit

å bry seg om = to care about

å digge = to dig, to love, to be hooked on

egoistisk = selfish

ekkel = disgusting; ekle (pl.)

å ende = to end

å ende med = to end in

enkelte = some

ferie (m) = vacation

flaks (m) = luck

fortsatt = still

å følge med = to keep oneself posted, to follow (a conversation e.g.)

å få besøk = to have a visitor

grunn (m) = reason

å ha bruk for = to need (to use)

integrere = integrate

konge (m) = king

krangel (m) = argument, quarrel

kultur (m) = culture

å lukke = to shut

menneske (n) = human being, person

munns (m) = mouth

møte (n) = meeting

nabo (m) = neighbour

nok = enough

på en enkel måte = in a simple manner

rik = rich

samtidig = at the same time

seg selv = oneself

selvopptatt = self-centred

sjalu = jealous

skilt (n) = sign(post)

å slite med = to struggle with

å snakke = to speak, talk

surt = sulkily

tusenvis = thousands

unaturlig = unnatural

verden (m) = world

å være på det = to be on vacation

å øse = ladle

å øse ut = to ladle out, to fork out

12.1.4

Talk about work:

Jeg har skrevet CV-en min på norsk.	I have written my CV in Norwegian.
Nå skal jeg skrive en søknad.	Now I will write an application.
Jeg har søkt på mange jobber.	I have applied for many jobs.
Han har ikke søkt på noen jobber ennå.	He has not applied for any jobs yet.
Jeg er glad jeg har en jobb.	I'm glad I have a job.
Når jeg har en jobb, har jeg noe å gjøre.	When I have a job, I have something to do.
Jeg er lei av å gå arbeidsledig.	I'm tired of going unemployed.
Arbeidsledighetstrygden er lav.	The unemployment benefits are low.
Man bidrar til samfunnet når man jobber.	You contribute to society when you work.
Man føler at man gjør noe nyttig når man jobber.	You feel that you are doing something useful when you work.
Det er sunt for kropp og sjel å ha en jobb.	It's healthy for both body and mind to have a job.
Det er lettere å få jobb når man snakker norsk.	It's easier to get a job when you speak Norwegian.
Kanskje man må søke mange jobber før man får jobb.	Perhaps you have to apply for a lot of jobs before getting a job.
Mange jobber er kjedelige.	Many jobs are boring.
Men det er bedre med en kjedelig jobb enn å sitte hjemme.	But it's better with a dull job than sitting at home.
En kjedelig jobb gir bedre lønn enn å sitte hjemme.	A dull job gives better pay than sitting at home.
Kona mi tjener mer enn meg.	My wife earns more than I.
Er du sint for at hun har høyere lønn enn deg?	Are you angry because she has a higher salary than you?
Nei, jeg er stolt av at kona mi har god utdanning og høy lønn.	No, I'm proud that my wife is well educated and has high salary.
Jeg trives i den jobben jeg har, så jeg har ikke noe å klage over.	I enjoy the job I have, so I have nothing to complain about.
Jeg har hatt mange jobber.	I've had many jobs.
Er det mange som jobber der du er?	Are there many that work where you are?
Jeg har jobbet mye denne uka.	I have worked a lot this week.
Er det mye arbeid som gjenstår?	Is there still much to do?
Jeg har søkt jobb som snekker.	I have applied for a job as a carpenter.
Karl skal søke på jobb som murer.	Karl is going to apply for a job as a bricklayer.
Johan jobber som stilasmontør.	Johan works as a scaffolder.
Johnny jobber i butikk.	Johnny works in a shop.

12.1.5

Mye or mange

Mye = much, is used when you can't count the amount.

Mange = many, is used when the amount is countable.

Jeg har mye å gjøre i dag.	I have a lot to do today.
Det er mye mer å gjøre i dag enn i går.	There is much more to do today than yesterday.

Hvor mye tjener du i året?	How much do you earn a year?
Spiser du mye?	Do you eat a lot?
Skal du virkelig spise så mye?	Are you really going to eat that much?
Han tjener mye mer enn meg.	He earns a lot more than me.
Det snødde mye i natt.	It snowed a lot during the night.
Du har mye større sjanse for å få jobb hvis du snakker norsk.	You have a much greater chance of getting a job if you speak Norwegian.
Jeg har mange arbeidskollegaer.	I have a lot of work colleagues.
Det er mange her som snakker dårlig norsk.	There are many here who speak poor Norwegian.
Mange av dem som jobber her, har lyst til å ta et kurs i norsk.	Many of those who work here want to take a course in Norwegian.
Mange gidder ikke å lære seg norsk.	Many can't be bothered to learn Norwegian.
Mange klager på at de tjener dårlig.	Many complain that they make little money.
Mange kunne fått en bedre jobb hvis de hadde snakket bedre norsk.	Many could have had a better job if they had spoken better Norwegian.
Mange tror at det er bare å reise til Norge og finne en jobb.	Many people think they just have to go to Norway to find a job.
Mange blir skuffet over at det er vanskelig å finne jobb i Norge.	Many people are disappointed that finding work in Norway is difficult.
Mange forstår ikke hvor viktig det er å kunne språket.	Many do not understand how important it is to be able to speak the language.

12.2.1

Jobbsnakk

«Hva slags jobb har du søkt på?» spør Ander.

«Jeg er utdannet ingeniør,» svarer Pablo. «Det er en ledig jobb på byplanleggerens kontor, og det høres ut som en jobb for meg.»

«Det er bare Rosa som har fått en jobb hvor hun kan bruke utdannelsen sin,» sier Ander, «men det er jo fordi hun snakker engelsk.»

«Ja, og så har hun en hyggelig jobb. Jeg skulle gjerne vært dyrlege, men jeg ville ha et yrke hvor det var lettere å få jobb. Men nå må jeg lære meg mer norsk først.» Pablo smiler skjævt. «Hva slags utdanning har du?»

«Jeg er kokk. Nei, det er ikke bare det at jeg liker å lage mat, jeg har faktisk utdanning innen kosthold og ernæring også. Men selv for meg er det vanskelig å finne jobb, fordi jeg snakker ikke engelsk og norsken min er fortsatt dårlig.» Ander trekker på skuldrene. «Jeg må få satt opp CV-en min på norsk, og så må jeg lære hvordan jeg skal skrive en søknad.»

«Læreren vår har sagt at hun skal lære oss det,» sier Rosa. «Hun sa også at hun visste om mange steder vi kunne legge inn CV-en vår og en åpen søknad. Dessuten har hun en liste over vikarbyråer. Vi skal jo lære å sette opp CV og skrive søknad i løpet av kurset.»

«Og i mellomtiden får jeg fortsette å vaske på hotellet,» sukker Ander. «Jeg har i det minste en jobb, lønn og penger til å betale regningene.»

«Og så trenger vi ikke bo sammen med foreldrene dine, slik vi gjorde før vi dro til Norge.» Rosa smiler. «Vi har ikke fått oppfylt drømmene våre ennå, men vi er på god vei.»

This lesson was made by www.crazylemontree.com

«Det har du rett i,» sier Pablo. «Vi er på rett vei.»

«Ja, vi må hjelpe oss selv for å komme noen vei. Vi kan ikke sitte å tro at andre skal gjøre det for oss. Og det vi ikke må gjøre, er å gi opp. Bare se på broren min. Han tror at noen skal gi ham en jobb, og i mellomtiden bor han hjemme og lar mamma vaske og lage mat for ham. Jeg skjønner ikke at han har samvittighet til å be henne om penger. I går spurte han meg om han kunne låne 100 euro. Når skal han betale dem tilbake?» Hun snøfter irritert, og snur seg bort.

«Det der skal jeg ikke kommentere,» sier Ander. «Fran er ikke min bror, men jeg forstår deg.»

12.2.2

Translation

Job-talk

"What kind of job have you applied for?" Ander asks.

"I'm educated in engineering," Pablo replies. "It's a vacant job at the city planner's office and it sounds like a job for me."

"It's only Rosa who has gotten a job where she can use her education," says Ander, "but that's because she speaks English."

"Yes, and then she has an enjoyable job. I would like to be a veterinarian, but I wanted a profession where it was easier to find work. But now I have to learn more Norwegian first." Pablo gives them a crooked smile. "What kind of education do you have?"

"I'm a cook. No, it's not just that I like to cook, I actually have an education in diet and nutrition, too. But even for me it's hard to find work because I do not speak English and my Norwegian is still bad." Ander shrugs his shoulders. "I have to write my CV in Norwegian, and then I have to learn how to write an application."

"Our teacher has said she will teach us," Rosa says. "She also said that she knew of many places where we can upload our CVs and an open application. In addition, she has a list of temporary employment agencies. We will learn to set up CV and write an application during the course."

"And in the meantime I can keep cleaning at the hotel," Ander sighs. "At least I have a job, a salary and money to pay the bills."

"And we don't have to live with your parents, like we did before we went to Norway." Rosa smiles. "We haven't fulfilled our dreams yet, but we are on our way."

"You're right," says Pablo. "We are on the right track."

"Yes, we must help ourselves to get somewhere. We can't sit believing that others will do it for us. And what we can't do, is to give up. Just look at my brother. He believes that someone will give him a job, and in the meantime he lives at home and lets mom wash and cook for him. I don't understand that he has the conscience to ask her for money. Yesterday he asked me if he could borrow 100 euros. When will he pay them back?" She snorts in irritation and turns away.

"I will not comment on that," says Ander. "Fran is not my brother, but I do understand you."

12.2.3

New words:

å betale tilbake = to pay back, return money

byplanlegger (m) = city planner

CV (m) = curriculum vitae = a chart over what education or jobs you have had where and when + some personal information (we'll go closer into this in a later chapter)

drøm (m) = dream

dyrlege (m) = veterinarian

ernæring (m) = nutrition

å fortsette = to continue

å gi opp = to give up

hva slags = what kind, what type

i mellomtiden = in the meantime

ingeniør (m) = engineer

kokk (m) = cook

å komme noen vei = to get anywhere

å kommentere = to comment

kontor (n) = office

kosthold (n) = diet

lønn (m/f) = salary

å oppfylle = to fulfil

på rett vei = on the right track

regning (m/f) = bill, invoice

samvittighet (n) = conscience

skjev = lopsided, crooked

å snu seg bort = to turn away

å snøfte = to snort

å søke på = to apply for

søknad (m) = application

å trekke på skuldrene = to shrug

utdannelse (m) = education

utdanning (m) = education

veterinær (m) = veterinarian

vikarbyrå (n) = employment agency

å være på god vei = to be on the right track

yrke (n) = profession

åpen søknad (m) = open application

12.3.1

Pablos tanker om framtiden

Pablo er glad han har jobb. Det er ikke det han har utdannelse til å gjøre, men det betaler regningene. Han kommer til å søke på alle ledige jobber han ser, helt til han får en jobb han trives med. Først må han fokusere på å lære norsk. Det kan til tider være utrolig kjedelig, men han vet at det er nødvendig hvis han skal oppnå de målene han har satt seg. Han kan ikke gi opp.

Om han gir opp, blir han akkurat som broren til Rosa. Han har ikke samvittighet til å bo hjemme hos mamma og pappa, og la dem betale alt for ham. Nei, han må ta ansvar for sitt eget liv. Han har håp og drømmer. Han drømmer om å finne seg en kjæreste, og kjøpe seg leilighet og bil. Videre vil han gifte seg og få barn. For å gjøre det, må han tjene penger. Han må vise at han er en ansvarlig person som kan ta vare på kone og barn.

Veien dit kan være lang og kjedelig. Likevel er han villig til å gå den veien. Når han kommer fram til målet, kan han si: «Dette har jeg gjort.» Han er ikke lat, så han vet han skal klare det. Andre har klart det før ham, så da skal også han klare det.

12.3.2

Pablo's thoughts about the future

Pablo is glad he has a job. It is not what he has education to do, but it pays the bills. He will apply for all available jobs he can find, until he gets a job he thrives in. First, he must focus on learning Norwegian. It can sometimes be incredibly boring, but he knows that it is necessary to achieve the goals he has set. He can't give up.

If he gives up, he becomes just like Rosa's brother. He doesn't have the conscience to live at home with Mom and Dad, and let them pay everything for him. No, he must take responsibility for his own life. He has hopes and dreams. He dreams of finding a girlfriend, and buying an apartment and a car. Furthermore, he wants to marry and have children. To do that, he must earn money. He must show that he is a responsible person who can take care of his wife and child.

This road may be long and boring. Still, he is willing to travel that road. When he reaches the goal, he can say, "I have done this." He is not lazy, so he knows he's going to make it. Others have done it before him, so he can do it, too.

12.3.3

New words:

akkurat = exactly

ansvar (n) = responsibility

bil (m) = car

å fokusere = to focus on

å gifte seg = to get married

helt til = until

kjæreste (m) = girl-/boyfriend

å klare = to manage

lat = lazy

ledig = free, available

likevel = however, anyway

mål (n) = goal

nødvendig = necessary

å oppnå = to achieve

å sette seg et mål = to set a goal, to aim for a goal

tanke (m) = thought

til tider = at times, sometimes

å tjene penger = to make money

å trives = to thrive

å være glad = to be glad, happy

å være villig = to be willing

12.3.4

Questions to the text 12.3.1

1. Hva er Pablo glad for?
2. Hva skal han gjøre?
3. Hva må han fokusere på?
4. Hvorfor er dette nødvendig?
5. Hva må han ikke gjøre?
6. Hva har han ansvar for?
7. Hva drømmer han om?
8. Hvordan kan han oppnå dette?
9. Er han lat?

12.3.5 Translation to the questions:

1. What is Pablo happy about?
2. What should he do?
3. What must he focus on?
4. Why is this necessary?
5. What can't he do?
6. What is his responsibility for?
7. What does he dream about?
8. How can he achieve this?
9. Is he lazy?

12.3.6

Answers to questions:

1. Han er glad han har jobb.
2. Han skal søke på alle ledige jobber, helt til han får en jobb han trives med.
3. Han må fokusere på å lære norsk.
4. Det er nødvendig hvis han skal oppnå de målene han har satt seg.
5. Han må ikke gi opp.
6. Han har ansvar for sitt eget liv.
7. Han drømmer om å finne seg en kjæreste, og kjøpe seg leilighet og bil.
8. For å oppnå det, må han tjene penger.
9. Nei, han er ikke lat.

This lesson was made by www.crazylemontree.com

12.3.7

Translation to the answers:

1. He is glad he has a job.
2. He will apply for all available jobs until he gets a job he thrives in.
3. He must focus on learning Norwegian.
4. It is necessary if he is to achieve the goals he has set.
5. He must not give up.
6. He is responsible for his own life.
7. He dreams of finding a girlfriend, and buying an apartment and a car.
8. In order to achieve that, he must earn money.
9. No, he is not lazy.